

نقش و اهمیت زبان در برقراری ارتباط

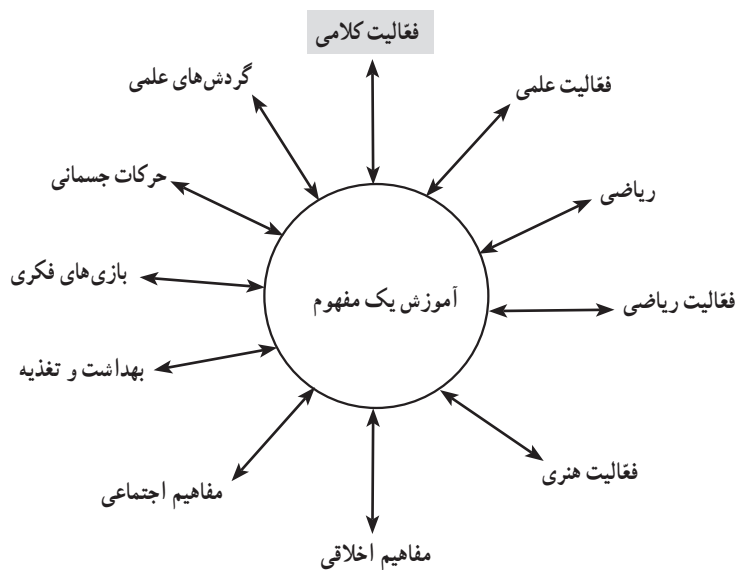
— زبان آموزی

هدف کلی

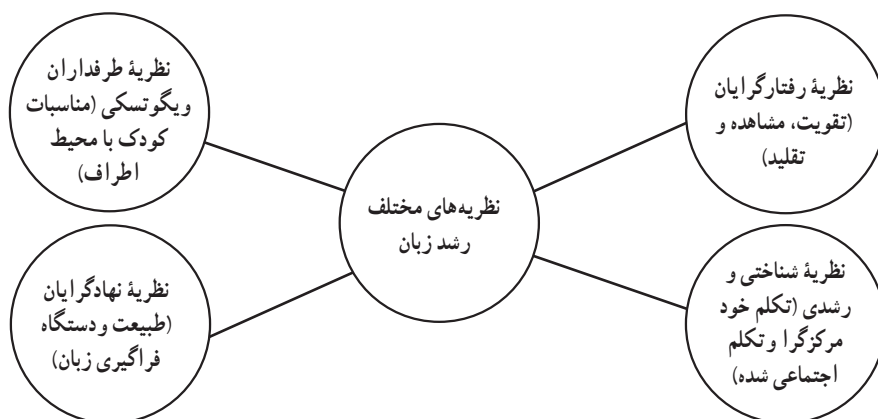
طراحی فعالیتهایی برای توسعه مهارت‌های کلامی در دوران پیش از دبستان

سخنی با هنرآموز

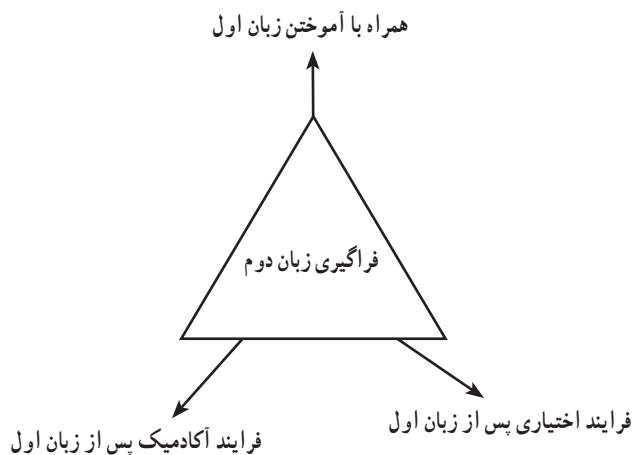
برنامه تدریس خود را در این فصل به گونه ای طراحی کنید که هنرجویان بتوانند فعالیت ها و آموخته هایشان را در جهت تهیه و اجرای واحد کار، با در نظر گرفتن موضوع مربوط، به کار گیرند.

الف) نظریه‌های مختلف رشد زبان

ب) راه‌های فراگیری زبان دوم در کودکان

ج) مهارت‌های کلامی

هدف‌های رفتاری فصل پنجم در حیطة‌های یادگیری براساس طبقه‌بندی بلوم و همکاران
در پایان این فصل هنرجو باید بتواند

ردیف	حیطة شناختی	طبقه	حیطة عاطفی	طبقه	حیطة روانی حرکتی	طبقه
۱	ضرورت و اهمیت زبان‌آموزی کودکان را توضیح دهید.	درک و فهم	به اهمیت و ضرورت زبان‌آموزی در کودکان توجه کند.	دریافت	ضرورت و اهمیت زبان‌آموزی را توسط یک چارت آموزشی نمایش دهد.	روانی حرکتی
۲	مراحل رشد کلامی کودکان را بیان کند	درک و فهم	به مراحل رشد کلامی کودکان اهمیت دهد.	ارزش‌گذارند	مراحل رشد کلامی کودکان را توسط یک چارت آموزشی ارائه دهد.	روانی حرکتی
۳	نظریه‌های مختلف در زمینه رشد کلامی را توضیح دهد.	درک و فهم	به نظریه‌های مختلف رشد کلامی توجه کند.	دریافت	نظریه‌های مختلف در زمینه رشد کلامی را در قالب یک طرح آموزشی نشان دهد.	روانی حرکتی
۴	دو زبانی در کودکان را توضیح دهد.	درک و فهم	به روش‌های دو زبانه شدن توجه کند.	دریافت	روش‌های دو زبانه شدن را در قالب طرح آموزشی نمایش دهد.	روانی حرکتی
۵	نکاتی را که والدین و مربیان در امر زبان‌آموزی باید بدانند، توضیح دهد.	درک و فهم	به نکاتی که والدین و مربیان در امر زبان‌آموزی کودکان باید بدانند اهمیت دهد.	ارزش‌گذارند	نکاتی را که والدین و مربیان در امر زبان‌آموزی کودکان باید بدانند به وسیله یک چارت آموزشی نمایش دهد.	روانی حرکتی
۶	عوامل مؤثر در رشد مهارت‌های کلامی کودکان را نام ببرد.	درک و فهم	به عوامل مؤثر در رشد مهارت‌های کلامی کودکان توجه کند.	دریافت	عوامل مؤثر در رشد مهارت‌های کلامی را در قالب طرح آموزشی نمایش دهد.	روانی حرکتی
۷	فعالیت‌های مناسب برای صحبت کردن کودکان را نام ببرد.	دانش	فعالیت‌های مناسب صحبت کردن کودکان را از طریق کتاب‌های خاص کودکان، قصه و شعر به طور داوطلبانه مطالعه کند.	پاسخ‌دادن	فعالیت‌های مناسبی را برای صحبت کردن کودکان به کمک هم گروهی‌های خود اجرا کند.	روانی حرکتی
۸	مراحل اجرای قصه‌گویی برای کودکان را توضیح دهد.	درک و فهم	مراحل اجرای قصه‌گویی برای کودکان را مطالعه کند.	پاسخ‌دادن	مراحل اجرای قصه‌گویی برای کودکان را با گفتن یک داستان نمایش دهد.	روانی حرکتی
۹	فعالیت‌های شنیداری (گوش دادن) را با توجه به سطوح شنیدن توضیح دهد.	درک و فهم	به سطوح شنیدن توجه نشان دهد.	دریافت	فعالیت‌های شنیداری مناسبی را برای کودکان طراحی کند.	روانی حرکتی
۱۰	چگونگی انتخاب شعر برای کودکان را توضیح دهد.	درک و فهم	به شعر و سرود کودکان علاقه نشان دهد.	پاسخ‌دادن	نکاتی را که در انتخاب شعر کودکان باید رعایت شود، توسط چارت آموزشی نمایش دهد.	روانی حرکتی
۱۱	نحوه شعرخوانی برای کودکان را شرح دهد.	درک و فهم	به نحوه شعرخوانی برای کودکان اهمیت دهد.	ارزش‌گذارند	برای کودکان یک شعر بخواند.	روانی حرکتی
۱۲	راه‌های ترغیب کودکان به شعر خواندن را بیان کند.	درک و فهم	به راه‌های ترغیب کودکان به شعر خواندن اهمیت دهد.	دریافت	راه‌های ترغیب کودکان به شعر خواندن را در قالب یک فعالیت آموزشی ارائه دهد.	روانی حرکتی
۱۳	نحوه آمادگی برای خواندن در کودکان را توضیح دهد.	درک و فهم	به نحوه آمادگی برای خواندن در کودکان توجه نشان دهد.	دریافت	فعالیت‌هایی را در مورد آمادگی برای خواندن کودکان اجرا کند.	روانی حرکتی
۱۴	نحوه آمادگی برای نوشتن در کودکان را توضیح دهد.	درک و فهم	به نحوه آمادگی برای نوشتن در کودکان توجه نشان دهد.	دریافت	فعالیت‌هایی را در مورد آمادگی برای نوشتن اجرا کند.	روانی حرکتی

جدول هدف و محتوا : بودجه‌بندی زمان پیشنهادی

هدف

هدف کلی : آشنایی هنرجویان با نقش و اهمیت زبان در برقراری ارتباط		هدف‌های رفتاری	ردیف
زمان (دقیقه)	نظری	عملی	
	۵		۱
	۵		۲
۳۰	۵		۳
	۵		۴
	۵		۵
	۵		۶
۳۰			۷
	۵		۸
۳۰			۹
۳۰			۱۰
	۵		۱۱
	۵		۱۲
	۵		۱۳
۳۰			۱۴
۳۰			۱۵

تعریف کلید واژه‌ها

* واژگان درکی : تعداد کلماتی است که کودک مفهوم آنها را درک می‌کند.

* واژگان تولید : تعداد کلماتی است که کودک می‌تواند بگوید.

* بیش‌گستری : زمانی که کودک از یک واژه برای موارد متعدد استفاده می‌کند، مثلاً کلمه «هاپو» را برای گربه، سگ و گاو استفاده می‌کند.

* کم‌گستری : با افزایش سن کودک، کاربرد واژه محدودتر می‌گردد و از یک همواژه برای یک مورد استفاده می‌شود، مثلاً کلمه «هاپو» را برای سگ استفاده می‌کند.

* تکلم خود مرکزگرا : کودک به هرچه می‌اندیشد آن را بیان می‌کند. حتی اگر برای دیگران بی‌معنا باشد. اساسی‌ترین شکل این نوع تکلم، تکرار است.

* تکلم اجتماعی شده : این نوع تکلم با افزایش سن کودک و تماس بیشتر او با دیگران در حدود پنج و شش سالگی ظاهر می‌شود و کودک می‌تواند با دیگران ارتباط کلامی برقرار سازد.

* تک‌گویی : کودک چه تنها و چه در جمع باشد با خودش حرف می‌زند. این شکل تکلم در بازی‌های موازی کودک دیده می‌شود.

* دوزبانگی : از ابتدای سه سالگی کودک قادر است دو سیستم زبانی را به‌طور هم‌زمان توسعه دهد و در مدرسه نیز برای یادگیری زبان رسمی آماده است. زبان دوم با هم‌زمان با آموختن زبان اول با به‌صورت یک فرایند اختیاری یا آکادمیک، پس از زبان اول، آموخته می‌شود.

* سطوح شنیدن : شنیدن دارای چهار سطح حاشیه‌ای (منفی)، التذادی (فعال)، دقیق و تحلیلی است.

روش‌های پیشنهادی یاددهی و یادگیری

– سخنرانی

– فعالیت‌های گروهی (تیمی)

– اجرای نمایش

– پرسش و پاسخ

– فعالیت انفرادی

منابع و ابزار لازم :

منابع :

۱- کتاب درسی

۲- کتاب‌های آموزشی مرتبط

۳- کتاب راهنمای برنامه‌ریزی دوره پیش‌دبستانی

۴- اینترنت و سایر رسانه‌های آموزشی

ابزار :

لوازم التحریر، مقوا و کاغذ رنگی، کتاب‌های شعر و قصه، وسایل نقاشی و کارت قصه‌گویی

طراحی هنرآموز از هر فصل

چنانچه طراحی برای هر فصل برای شما مشکل است می‌توانید در فرم زیر برنامه تدریس خود را طراحی کنید و بنویسید. قبل از پرکردن این فرم باید کلیه سؤالات را بخوانید.

هدف این مبحث چیست؟

از هنرجویان می‌خواهید چه چیز را یاد بگیرند؟ (خروجی تدریس)

روش و الگویی را که به کار می‌برید چیست؟

آیا هیچ‌گونه مشکل یا مسئله‌ای در خصوص محتوا و هنرجویان وجود دارد که باید در اینجا روی آن دقت کنید. اگر وجود دارد آن را مشخص کنید.

چه منابع یا آموزشی را در این مبحث به کار می‌گیرید؟

چگونه فضا و محیط را برای این بخش آماده کنید؟

محل نشستن بچه‌ها را چگونه باید کنترل کنید؟

– چگونه و با چه وسیله‌ای در مورد برنامه‌تان قضاوت خواهید کرد؟

– قبل از شروع درس دانسته‌های مرتبط با موضوع هنرجویانتان را ارزیابی کنید.

– آیا از برنامه‌ریزی خودتان راضی هستید؟ بله یا خیر؟ چرایی آن را مشخص کنید.

پیشنهاد

با هنرجویان در مورد اهمیت و ضرورت زبان‌آموزی در زندگی با شیوه پرسش و پاسخ تبادل اطلاعات نمایید. مثلاً با طرح سؤالات زیر می‌توانید این کار را انجام دهید:

- ۱- زبان چه نقشی در زندگی فردی ما دارد؟
- ۲- زبان چه تأثیری در تعاملات اجتماعی ما دارد؟
- ۳- اهداف زبان‌آموزی به کودکان خردسال چیست؟

بعد از جمع‌آوری و نوشتن نظرات هنرجویان در تابلوی کلاس، مطالب را به شیوه سخنرانی جمع‌بندی کنید.

خلاصه محتوا

ضرورت و اهمیت زبان‌آموزی

تکلم آفریننده و نماینده زندگی اجتماعی انسان‌هاست. زبان بخش معین و اساسی تکلم انسان و مهم‌ترین زمینه یادگیری و آموزش کودکان خردسال است و شامل چهار مهارت صحبت کردن، گوش دادن، خواندن و نوشتن است. برنامه‌های مهارت‌های زبانی در سال‌های اول کودکی اهداف زیر را دنبال می‌کند:

- ۱- پیشرفت در مهارت‌های ارتباط کلامی؛
- ۲- افزایش محتوای فکری به کمک زبان؛
- ۳- افزایش قدرت تکلم در اثرگذاری و اثرپذیری؛
- ۴- افزایش رضایت شخصی و تحسین زیبایی با زبان.

پیشنهاد

۱- یک پانتومیم را با موضوع تعارف کردن یک بیسکویت (هر خوردنی دیگر) اجرا کنید. از هنرجویان بخواهید موضوع پانتومیم و آنچه را از مشاهده آن درک کرده‌اند، به صورت شفاهی و نوشتاری بیان کنند. مجموعه گفته‌ها را دسته‌بندی کنید. سپس همان موضوع را به صورت کلام گفتاری به صورت یک نمایش و با کمک هنرجویان اجرا کنید. از آنان همان خواسته قبلی را طلب کنید و بخواهید توضیحات خود را به صورت شفاهی و نوشتاری اعلام کنند.

با دسته‌بندی گفته‌های این قسمت و مقایسه هر دو شیوه تعامل و بیان خواسته‌های درس، اهمیت و ضرورت کلام گفتاری را برای هنرجویان خود آغاز نمایید.

نکته: از این قسمت نیز می‌توانید در توضیح ارتباطات کلامی کر و لال‌ها بهره ببرید.

۲- با پخش یک فیلم در مورد صحبت کردن کودکان از ابتدا تا پنج سالگی، مراحل رشد کلامی را در کودکان نمایش دهید و از هنرجویان بخواهید ویژگی‌های کلامی کودکان را در سنین مختلف یادداشت کنند، یا در صورت

نبودن فیلم، با استفاده از شیوه مصاحبه با مادر یا مربی یک مرکز پیش از دبستان یک تحقیق تهیه کنند و مراحل رشد کلامی کودکان را با ذکر ویژگی‌های هر مرحله بیان نمایند یا به صورت یک تحقیق کتابخانه‌ای، موضوع مورد نظر را برای جلسه آموزش گزارش دهند یا حاصل تحقیق خود را با درست کردن ماسک‌هایی از صورت کودکان در سنین تولد تا پنج سالگی، به طرح ویژگی‌های رشد کلامی هر مرحله اختصاص دهند.

قبل از شروع، هر یک از موارد بالا را، که انجام شده است اجرا کنید و با نتیجه‌گیری، موضوع رشد کلامی را تدریس نمایید.

مراحل رشد کلامی کودکان

رشد زبان کودک، یکی از مهم‌ترین خصوصیات رشد آدمی است. زبان کودک در طی مراحل زیر ویژگی‌های مختلفی کسب می‌کند:

- ۱- گریه کردن، جهت برقراری ارتباط با دیگران از بدو تولد؛
- ۲- آغاز رعایت نوبت به هنگام گفت‌وگو از دو تا سه ماهگی؛
- ۳- تولید و تکرار صداها از سه تا شش ماهگی؛
- ۴- ایجاد صداها متنوع با ترکیب آواهای مصوت از شش ماهگی؛
- ۵- غان و غون کردن از شش تا ۱۲ ماهگی؛
- ۶- تولید اولین کلمات واقعی در فاصله ۹ تا ۱۲ ماهگی (نسبت پنج به یک واژگان درکی به واژگان تولیدی)؛
- ۷- بیان تک کلمه‌ای همراه با حرکات یک تا دو سالگی؛
- ۸- مرحله بیش‌گستری و کم‌گستری در دو سالگی؛
- ۹- گفتار تلگرافی از هجده ماهگی تا بیست و چهار ماهگی؛
- ۱۰- بیان جملات ساده (چرا؟) در سه سالگی؛
- ۱۱- تسلط بر قواعد دستور زبان چهار و پنج سالگی.

پیشنهاد

با مروری گذرا بر نظریه‌های مطرح شده در کتاب اصول و مفاهیم پیش از دبستان، جهت یادآوری با سؤالی مانند مورد زیر، بحث خود را پیرامون نظریه‌های رشد زبان شروع کنید:

با توجه به آنچه شما در مورد نظریات مشهورترین روان‌شناسان می‌دانید، زبان کودک چگونه رشد می‌کند؟ سپس، ضمن یادداشت و جمع‌بندی نظریات هنرجویان درس را شروع کنید.

نظریه‌های مختلف زبان

مهم‌ترین نظریه‌های زبان به شرح زیرند:

- ۱- نظریه رفتارگرایان: به نظر طرفداران این نظریه، وجود عوامل تقویت‌کننده، مشاهده و سرمشق تعیین‌کننده‌های مهمی

برای رشد زبان کودک اند. هرچند به نظر منتقدین، صرف عامل تقویت، رشد حیرت‌آور زبان را توجیه نمی‌کند.

● ۲- نظریه طرفداران ویگوتسکی: به نظر ویگوتسکی، رشد زبان نتیجه مناسبات کودک با محیط اطراف است و دوره

پیش از دبستان مرحله رشد زبان کودک است، زیرا در این مرحله، عملکردهای منظم و طرح‌های زبانی او رشد می‌کند.

● ۳- نظریه شناختی و رشدی: به نظر پیازه و پیروانش رشد شناختی، فراگیری زبان را هدایت می‌کند و کودک دانش خود

را از ابتدا از راه تجربیات حسی‌اش در محیط کسب می‌کند. دو نوع تکلم خودمرکزگرا و تکلم اجتماعی در کودک وجود دارد. تکلم

خودمرکزگرا در بازی‌های موازی کودک قابل مشاهده است و تکلم اجتماعی او در پنج و شش سالگی ظاهر می‌شود.

● ۴- نظریه نهادگرایان: این نظریه بر تأثیر طبیعت در رشد زبانی تأکید دارد. نوام چامسکی معتقد است در مغز انسان دستگاه

فراگیری زبان وجود دارد. این نظریه به نظریه مادری بودن زبان معروف است.

پیشنهادها

۱- با نموداری نظریه‌های مختلف را روی تخته بنویسید و نکات مهم هر نظریه را با کمک هنرجویان کنار آن یادداشت کنید.

۲- یک کلمه را به گویش‌های مختلف مثل لری، کردی، ترکی، بلوچی برای هنرجویان بیان کنید. و از آنها بخواهید با توجه به تجربه‌ها و دانسته‌های خود، معنی آنها را بگویند. نظر هر هنرجو را در مقابل کلمه مطرح شده روی تخته سیاه بنویسید. سپس، خود معنای فارسی آن را بیان کنید.

از هنرجویانی که معنی آن را درست گفته‌اند راجع به چگونگی آشنایی با لهجه و گویش مورد نظر سؤال کنید و نظرات آنها را روی تخته یادداشت کنید. در ادامه، سؤال زیر را با آنها مطرح کنید:

چند نفر از شما به غیر از زبان فارسی، که زبان معیار است، به زبان دیگری مثل ترکی، کردی، گیلکی، انگلیسی، عربی یا سایر زبان‌ها آشنایی دارید؟ آنگاه از آنها راجع به چگونگی یادگرفتن آن زبان سؤال کنید. بعد از جمع‌آوری نظرات، روی تخته سیاه واژه «دوزبانگی» را به عنوان کلید واژه درس امروز بنویسید و بحث خود را پیرامون دوزبانگی آغاز نمایید.

دو زبانگی

انواع دوزبانگی از روش‌های زیر ایجاد می‌شود:

۱- زبان دوم را کودک هم‌زمان با یادگیری زبان اول می‌آموزد؛

۲- کودک با ورود به مدرسه با زبان دوم آشنا می‌شود؛

۳- کودک به صورت خودبه‌خودی در اثر تماس دائم با جامعه، زبان دوم را می‌آموزد؛

۴- کودک زبان دوم را به صورت آکادمیک (معمولاً از سه سالگی) می‌آموزد.

نکات مهم در زمینه آموزش زبان دوم

۱- مناسب‌ترین سن برای آموزش زبان دوره پیش از دبستان است؛

۲- فراگیری زبان دوم در اوان کودکی مبتنی بر زیر بنای زبان اول است؛

۳- به کاربردن زبان مادری کودک در مراحل اول فرایند آموزشی لازم است؛

- ۴- در دوره پیش از دبستان به فعالیت‌های زبانی کودک توجه خاص شود؛
- ۵- به سؤالات کودک به طور کامل پاسخ دهید؛
- ۶- در برنامه‌ریزی آموزشی، گنجینه لغات کودک را افزایش دهید؛
- ۷- موضوعات موردنظر را در قالب جمله‌های گوناگون تکرار کنید؛
- ۸- به جملات و کلمات کودکان بازخورد خوب نشان دهید.

پیشنهاد

یک جمله کامل مانند «من در حال مطالعه کتاب فعالیت‌های آموزشی پیش دبستانی هستم» را برای هنرجویان خود روی تخته بنویسید و آن را با صدای بلند بخوانید. سپس از آنها بخواهید جمله نوشته شده را بخوانند و یک بار نیز آن را روی ورقه بنویسند. آنگاه از آنان بپرسید:

از بیان جمله تا نوشتن آن چند مهارت را به کار بردید؟ سپس آنان را با شیوه پرسش و پاسخ به سمت مهارت‌های کلامی هدایت کنید.

در ادامه، با جمع‌بندی نظرات، بحث خود را پیرامون مهارت‌های کلامی و راه‌های توسعه آنها آغاز نمایید و نمودار مهارت کلامی را، که به ترتیب پشت سر هم نوشته شده‌اند، روی تخته کلاس بکشید.

انواع مهارت‌های کلامی و راه‌های توسعه آنها

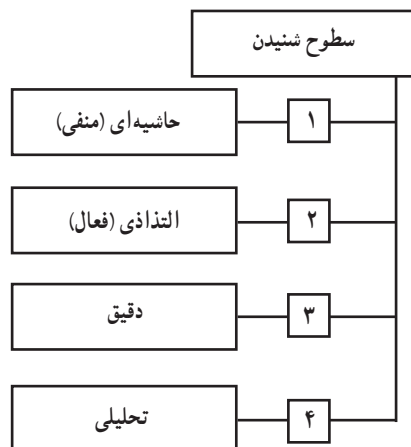
کودکان صحبت کردن را با صحبت کردن می‌آموزند اما برای صحبت کردن کامل باید به سایر جنبه‌های یادگیری زبان، یعنی گوش کردن، آمادگی برای خواندن و نوشتن نیز توجه کنند.

۱- صحبت کردن: پیشرفت در روانی کلام، که نیاز به لغات جدید دارد.

راه‌های توسعه صحبت کردن: اجرای فعالیت‌هایی با هدف درک کردن و صحبت کردن درباره افعال، به کار بردن جملات کامل برای توضیح یک شیء، شناخت و توصیف یک شیء، به کار بردن یک جمله کامل برای توصیف یک فعالیت، شناخت رنگ و یادگیری اسم رنگ‌ها، نام گذاری و توصیف اشیای مفرد و جمع و آموزش اعضای بدن.

۲- گوش کردن: آموزش توجه به مکالمات، مفاهیم و قدرت تشخیص بین صداهاست.

راه‌های توسعه گوش کردن: این مهارت دارای چهار سطح حاشیه‌ای، التذادی، دقیق و تحلیلی است. اجرای فعالیت‌هایی با هدف تشخیص صدا، شنیدن صدا و تکرار آن، حدس زدن صدای اشیاء، آموزش زیر و بم سازی و کم و زیاد کردن شدت صدا، آشنا کردن کودکان با کتاب‌های کودکان، گوش کردن به شعر و ترغیب کردن کودکان به خواندن شعر.

۳- آمادگی برای خواندن: تشخیص حروف و صدا، اعداد، نمادهای دیداری و دنبال کردن مراحل داستان‌ها و توسعه مهارت‌های ادراکی‌ست.

راه‌های توسعه خواندن: اجرای فعالیت‌هایی با هدف یادگیری مفاهیم چپ و راست، آشنایی با لغات هم قافیه، آشنایی با صدای اول کلمات، جمله‌سازی با یک کلمه، شناخت آدرس‌ها، توصیف یک تصویر، بیان مراحل اجرای یک فعالیت به ترتیب و تمرین برای سخنرانی در برابر جمع.

۴- آمادگی برای نوشتن: توسعه مهارت‌های حرکتی و آشنایی با نوشتن است.

راه‌های توسعه نوشتن: اجرای فعالیت‌هایی با هدف هماهنگی چشم و دست، تقویت دقت و مهارت‌های حرکتی دست، تطابق چشم و دست و حرکت چشم از راست به چپ، تقویت ماهیچه‌های ظریف و تشخیص اشکال.

پیشنهاد

با هنرجویان خود سؤال زیر را مطرح کنید:

با توجه به آنچه بیان شد در بازدیدی که هفته گذشته در درس مشاهده از مرکز پیش از دبستان داشتید، برای توسعه مهارت‌های کلامی، مربیان چه فعالیت‌هایی را انجام می‌دادند؟ پاسخ‌ها را یادداشت کنید و در آخر نظرات را به محتوای درس خود مرتبط نمایید.

فرم شماره ۱ - آموزش یک فعالیت

موضوع فعالیت : گفتن قصه
هدف : به بچه‌ها فرصت بدهیم تا قصه بگویند.
نوع فعالیت : قصه‌گویی تأکید بر رشد : شناختی و کلامی
محل : فضای داخل کتابخانه یا محلی آرام
تعداد کودکان : انفرادی است و بستگی به فعالیت دارد.
مدت : ۵ تا ۱۰ دقیقه
سن : سه و چهار سال
مواد لازم : مداد یا ماژیک پهن، تخته‌های سفید قابل کشیدن ماژیک (مغناطیسی)
زمینه‌سازی قبل از اجرا : قرار دادن محلی برای کاغذها روی تخته چسبان
روش کار معلم :
۱- معلم از یک کودک دعوت می‌کند تا قصه‌ای بگوید و معلم آن را می‌نویسد یا ضبط می‌کند.
۲- کودک نوشتن آن قصه را توسط معلم می‌بیند.
۳- معلم باید نوشته را برای بچه بخواند.
پیامد حاصل از آموزش :
مفاهیم : من قصه گو هستم (کلمه من نوشته می‌شود).
مهارت‌ها : توسعه کلامی (توسعه ادبیات و توسعه تصورات و خلاقیت)
خزانه لغات : قصه، گفتن، نوشتن، دیکته کردن
درست کردن کتاب از قصه‌ها و نقاشی آن

فرم شماره ۱ - آموزش یک فعالیت

موضوع فعالیت: یادگیری مفهوم چپ و راست
هدف: به کودکان فرصت دهیم تا مفهوم چپ و راست را بیاموزند.
نوع فعالیت: آموزش چپ و راست
تأکید بر رشد: رشد شناختی و رشد کلامی (آمادگی برای خواندن)
محل: فضای داخل یا خارج مرکز پیش از دبستان
تعداد کودکان: ۵ تا ۱۰ نفر
مدت: ۱۰ دقیقه
سن: چهار و پنج ساله
مواد لازم: ابزار خاصی نیاز نیست، لوازم التحریر، کاغذ رنگی
زمینه‌سازی قبل از اجرا: تهیه دو نوار قرمز و سبز، نقاشی آماده (مثل یک مزرعه) که با خانه به دو قسمت تقسیم شده است.
روش کار معلم:
۱- فعالیت را با یک بازی شروع کنید. از کودکان بخواهید حرکات شما را تقلید کنند.
۲- هنگام انجام حرکات، نام حرکات را بگویید مانند پریدن، راه رفتن و ...
۳- از کودکان بخواهید به صورت یک نیم دایره بایستند.
۴- شما در جلوی کودکان، در حالی که پشتتان به طرف کودکان است، بایستید.
۵- به سمت راست بچرخید و اعلام کنید: به سمت راست بچرخید، بعد از حداقل پنج بار تکرار، از آنها بخواهید به سمت چپ بچرخند.
۶- بعد از کودکان و با نمایش خودتان و اعلام این مطلب، بازی را ادامه دهید: دست راست روی پای راست، دست چپ روی پای چپ تکرار کنید. دست راست و دست چپ را با تأکید بر چپ و راست بودن آنها روی سر، پا و به طور معکوس قرار دهید از کودکان بخواهید این حرکات را با شما تکرار کنند.
۷- دست راست را با نوار قرمز و دست چپ را با نوار سبز مشخص کنید. ابتدا نام رنگ‌ها و بعد مفهوم راست و چپ را بگویید و حرکات مختلف را با دست راست و چپ انجام دهید.
پیامد حاصل از آموزش:
مفاهیم: من طرف راست و چپ را یاد گرفتم.
مهارت‌ها: من طرف راست و چپ خود را نشان می‌دهم. می‌توانم طرف راست و چپ دیگران را نیز نشان دهم.
من با دست راستم قلم را می‌توانم بگیرم.
خزانه لغات: چپ، راست

فرم ارزیابی هنرآموز، بعد از تدریس هر فصل
چگونه تدریس را بیشتر اثرگذار کنم؟

هنرجویان چه نیاز و فعالیت‌هایی را باید بیشتر انجام دهند؟	چه فعالیت‌ها و برنامه‌ای را بیشتر باید انجام دهم؟
هنرجویان چه فعالیت‌ها و نیازهایی را باید کمتر انجام دهند؟	چه فعالیت‌ها و برنامه‌ای را کمتر باید انجام دهم؟
سایر پیشنهادات:	

ارزشیابی فصل پنجم :
فرم ارزشیابی مستمر و پایانی

ارزشیابی این کتاب به صورت ۸ نمره نظری و ۱۲ نمره عملی در دو نوبت اول و نوبت دوم انجام می‌گیرد.

نمره	عنوان		
	<p>نظری :</p> <p>– اجرای آزمون‌های شفاهی و کتبی براساس محتوای فصل شاخص‌های غیرفنی :</p> <p>– ارائه تحقیقات و گزارش‌های مرتبط با کلاس – نقد و بررسی گزارش‌ها و تحقیقات ارائه شده در کلاس</p>	مستمر	نوبت اول و دوم
	<p>عملی :</p> <p>– اجرای فعالیت‌های آموزشی تعیین شده در محتوای فصل – شناخت و کاربرد وسایل و ابزار صحیح – جمع‌آوری فعالیت‌های انجام شده فصل به صورت منظم و صحیح در یک پوشه شاخص‌های غیرفنی :</p> <p>– نظم و انضباط و حضور فعال در کارگاه – سرعت و مهارت در اجرای فعالیت‌های آموزشی – مشارکت فعال در فعالیت‌های گروهی و فردی – رعایت نکات بهداشتی و ایمنی در اجرای فعالیت‌های آموزشی – خلاقیت در ارائه فعالیت آموزشی</p>		
۳	<p>نظری :</p> <p>نقش و اهمیت زبان در برقراری ارتباط در دوران پیش از دبستان</p>	پایانی	نوبت اول
۳	<p>عملی :</p> <p>ارائه فعالیتی مناسب برای صحبت کردن، شنیدن با آمادگی برای خواندن و نوشتن (کارت قصه، سازها و...)</p>		
۱	<p>نظری :</p> <p>نقش و اهمیت زبان در برقراری ارتباط در دوران پیش از دبستان</p>	پایانی	نوبت دوم
۲	<p>عملی :</p> <p>ارائه فعالیتی آموزشی برای خواندن و نوشتن (کارت قصه، سازها و...)</p>		

نمونه ارزشیابی نظری فصل پنجم

الف) سؤال تشریحی

مفهوم بیش‌گستری و کم‌گستری در کودکان را با بیان یک مثال توضیح دهید.

ب) سؤال تکمیلی

اساسی‌ترین شکل تکلم خودمرکز گراست.

ج) سؤال صحیح و غلط

ص	غ
☐	☐
☐	☐
- ۱- در نظریه نهادگرایان بر عوامل تعیین‌کننده فطری و زیست‌شناختی زبان تأکید دارند.
- ۲- به اعتقاد پیاژه، رشد زبان نتیجه مناسبات کودک با محیط اطراف است.

د) سؤال جورکردنی

ارتباط بین موارد الف را با موارد ب مشخص کنید.

«الف»	«ب»
۱- نماینده زندگی اجتماعی	۱- شنیدن تحلیلی
۲- عامل تقویت‌کننده و مشاهده در رشد زبان مهم هستند	۲- زبان
۳- با دقت کامل گوش دادن	۳- رفتارگرایان

نمونه ارزشیابی عملی فصل پنجم

- ۱- برای یادگیری اسم رنگ‌ها به کودکان چهار ساله، یک فعالیت طراحی کنید.
- ۲- جهت ایجاد آمادگی برای خواندن در کودک پنج ساله با هدف یادگیری مفهوم چپ و راست، یک فعالیت طراحی کنید.
- ۳- فعالیتی را، با هدف گفتن داستان براساس کارت‌های قصه با موضوع مراحل غذا خوردن، طراحی کنید.

جداول ارزشیابی نظری و عملی براساس شاخص‌ها و مهارت‌های غیرفنی

نمره نظری :

نظری	کتبی	شفاهی	تحقیق	گزارش	نقد و بررسی گزارش	نقد و بررسی تحقیق	یادداشت هنرآموز
نام و نام خانوادگی							

نمونه جدول ارزشیابی از محتوای نظری

نمره عملی :

عملی	حضور فعال در کلاس	میزان مشارکت در فعالیت گروهی	ارائه پوشه کار	کاربرد صحیح وسایل	اجرای صحیح کار عملی	سرعت و مهارت در اجرای کار	نوآوری و خلاقیت	نظم و انضباط	رعایت بهداشت و ایمنی در کار	یادداشت هنرآموز
نام و نام خانوادگی										

نمونه جدول ارزشیابی از محتوای عملی

